

1. TATBİKATIN YASAL DAYANAĞI

1.1. 6331 İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanunu;

MADDE 11–(1) İşveren c) Acil durumlarla mücadele için işyerinin büyüklüğü ve taşıdığı özel tehlikeler, yapılan işin niteliği, çalışan sayısı ile işyerinde bulunan diğer kişileri dikkate alarak; önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda uygun donanımına sahip ve bu konularda eğitilmiş yeterli sayıda kişiyi görevlendirir, araç ve gereçleri sağlayarak eğitim ve tatbikatları yaptırır ve ekiplerin her zaman hazır bulunmalarını sağlar. Çalışanlara, acil durumlarda (yangından korunma, deprem, patlama, sabotaj gibi savunma tedbirleri) gereken söndürme, kurtarma ve tahliye usullerini öğretmek.

1.2. ÇSGB 18 Haziran 2013 tarih 28681 sayılı İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik;

MADDE 5–(1)-ç) Acil durum planlarını hazırlar ve tatbikatların yapılmasını sağlar.

MADDE 13–(1) Hazırlanan acil durum planının uygulama adımlarının düzenli olarak takip edilebilmesi ve uygulanabilirliğinden emin olmak için işyerlerinde yılda en az bir defa olmak üzere tatbikat yapılır, denetlenir ve gözden geçirilerek gerekli düzeltici ve önleyici faaliyetler yapılır. Gerçekleştirilen tatbikatın tarihi, görülen eksiklikler ve bu eksiklikler doğrultusunda yapılacak düzenlemeleri içeren tatbikat raporu hazırlanır.

(2) Gerçekleştirilen tatbikat neticesinde varsa aksayan yönler ve kazanılan deneyimlere göre acil durum planları gözden geçirilerek gerekli düzeltmeler yapılır.

(3) Birden fazla işyerinin bulunduğu iş merkezleri, iş hanlarındaki işyerlerinde tatbikatlar yönetimin koordinasyonu ile yürütülür.

2. TATBİKATIN AMACI HEDEFLERİ

2.1. Amacı; Olası yangın acil durumu anında hizmet binamızda ve hizmet alanlarımızda can ve mal kaybının en aza indirilmesi için çalışanlarımıza ve öğrencilerimize söndürme, kurtarma ve tahliye usulleri konusunda gereken eğitim verilerek Hizmet binamızın planlı bir şekilde boşaltılması ve önceden belirlenen Hizmet Binası ön bahçesinde bulunan. Acil Durum Toplanma yerinde hiçbir izdihama yol açmadan toplanmalarını sağlamayı amaçlamaktadır.

2.2. Hedefleri

- Acil durum anında çalışanların bilinçli davranmasını sağlamak.
- Çalışanlarımızın ve öğrencilerimizin acil durum ve yangın hakkında bilgilerini arttırmak.
- Çalışanlarımıza ve öğrencilerimize acil durumlarda hareket tarzını öğretmek.
- Acil durum eylem planının işlerliğini kontrol etmek.
- Tahliye sonrası yapılacak yangın eğitimi ile çalışanların yangın türleri ve doğru müdahale yöntemlerini öğretmek.

3. ACİL DURUM TATBİKATI NASIL YAPILMALI

3.1. Tatbikatın Amacı Belirlenmelidir.

- Çalışanların acil durum bilgi ve davranışlarının geliştirilmesi
- Çalışanların acil durum davranışlarının analiz edilmesi
- Acil durum ekiplerinin olaya müdahale bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi
- Acil durum personel ekiplerinin belirlenmesi
- Acil durum ekiplerinin fiziksel ve psikolojik olarak acil durumlara hazır hale getirilmesi
- Acil durum ekipleri personel sayısının belirlenmesi
- Acil durum ekiplerinin koordinasyonunun sağlanması
- Acil durum ekiplerinin tüm çalışanlar tarafından bilinmesinin sağlanması
- Acil durum ekipleri personel sayısının belirlenmesi
- Acil durum ekiplerinin görev ve sorumluluklarını yerine getirip getirmediğinin denetlenmesi
- Acil durum ekiplerinin işletmeyi tanıyıp tanımadıklarının değerlendirilmesi
- Acil durum ekipman ihtiyaçlarının ve yerlerinin belirlenmesi
- Acil durum eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi
- İşletme yangın tedbirlerinin çalışıp çalışmadığının denetlenmesi
- İşletme uygunsuzluklarının belirlenmesi
- İşletme yangın söndürme ekipmanlarının yeterliliğinin ve uygunluğunu değerlendirilmesi
- Haberleşme tekniklerinin ve kanallarının belirlenmesi
- İşletme acil durum planının işletilebilirliğinin belirlenmesi
- Yapı tahliye süresinin hesaplanması ve sürenin iyileştirilmesi
- Acil durum müdahale sürelerinin belirlenmesi ve iyileştirilmesi
- Olası bir acil durumun işletme üzerindeki etkilerinin ve zararlarının belirlenmesi
- İşletme için önemli olan belge ve araçların belirlenmesi ve bunların tahliye usullerinin belirlenmesi
- Kaos ve kargaşa bölgelerinin tespit edilmesi
- Acil durum toplanma noktalarının uygunluğunun değerlendirilmesi
- Acil durumlarda çıkabilecek olumsuzlukların belirlenmesi
- İşletme dışı acil durum birimlerinin (Afad, İtfaiye, Belediye) acil duruma müdahale sürelerinin belirlenmesi
- Acil durum ekiplerinin işletme dışı acil durum ekipleriyle koordinasyonunun sağlanması

3.2. Tatbikat Senaryosu Hazırlanmalıdır

- Senaryo bir ekip tarafından hazırlanmalıdır.
- Senaryo gerçekçi olmalı ve detaylandırılmalıdır. (Duman basma, yük altında kalma, karanlıkta kalma, kana bulanma)
- Senaryoya kaos ve kargaşa durumları eklenmeli ve rol yapabilecek personeller tercih edilmelidir.
- Tüm acil durum ekiplerini ve çalışanları kapsamalıdır. Özellikle acil durum ekipleri bilgi ve becerilerini geliştirmek ve gözlemlmek için senaryo oluşturulmalıdır.
- Tüm acil durum ekiplerine görev dağıtılmalıdır.
- İşletmede bulunan acil durum müdahale ekipmanları ve kurtarma ekipmanları senaryoya dahil edilmelidir.
- İşletme yangın tedbirlerine senaryo içerisinde yer verilmelidir.

- Acil durum müdahale ekipmanlarının yerleri belirtilmelidir.
- Haberleşme yöntem ve kişileri senaryoda belirtilmelidir.
- Olay ve müdahale süreleri belirtilmelidir.
- İşletme iş sürekliliğini etkileyen durumlara senaryo içerisinde yer verilmelidir.

3.3 Tatbikatın Şekli Belirlenmelidir

- Planlı veya plansız
- Masa başı veya uygulamalı

3.4.Tatbikat Planı Oluşturulmalıdır

Senaryonun hazırlanması ile tatbikat planı oluşturulmalıdır. Tatbikatta birden fazla faaliyetin ve kişilerin olması sebebiyle tatbikat akış şeması oluşturarak katılımcıların tatbikatı anlaması sağlanmalıdır. Tüm katılımcılara tatbikat sırasında yapmaları gerekenler ve tatbikatın geneli anlatılmış olmalıdır. Tatbikat planı tatbikat sırasında oluşabilecek olumsuz durumların önüne geçmek ve tatbikatın belirlenen amaçlarda yapılmasına katkı sağlayacaktır.

3.5. Tatbikat Kontrol Formları Hazırlanmalı ve Gözlemciler Belirlenmeli

Tatbikatın belirlenen amaçlara uygunluğunun değerlendirmesi için tatbikat öncesi kontrol formları hazırlanmalı ve gözlemciler belirlenmelidir. Kontrol formları hazırlanırken tatbikat amacı ve senaryo göz önünde bulundurulmalıdır. Kontrol formlarının doldurulması ve genel olarak tatbikatın gözlenmesi için gözlemciler belirlenmelidir. Gözlemciler senaryoda belirtilen her bir faaliyet için ayrı ayrı belirlenmelidir. Gözlemciler ile tatbikat planı ve senaryo paylaşılmalıdır. Gözlemciler görevleri sırasında tatbikat sonrası değerlendirme için video ve fotoğraflar çekmelidirler.

3.6. Tatbikat Uygulaması

- Yerel birimlere tatbikat ile ilgili bilgilendirme yapılmalıdır.(İtfaiye, polis, belediye, zabıta, çevre işletmeler...)
- Trafik güvenliği sağlanmalıdır.
- 3. şahısların işleme müdahalesi engellenmelidir.
- Yangın söndürme uygulamasının yapılacağı alandaki risklerin belirlenmesi ve gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir

3.7. Tatbikat Raporu Hazırlanmalıdır

- Tarih ve saat
- Tatbikat türü ve şekli
- Tatbikat amacı
- Tatbikat senaryosu
- Tatbikat planı
- Tatbikata katılan kişiler ve görevleri
- Tatbikat faaliyetlerinin süresi

- Tatbikatta görülen eksiklik ve aksaklıklar
- Eksiklik ve aksaklıklar için aksiyon planları
- Tatbikat başarı durumu
- Sonuç
- Tatbikat Görselleri

3.8. Acil Durum Planları Tatbikat Raporu Sonuçlarına Göre Revize Edilmelidir.

Tatbikat raporunun hazırlanmasından sonra tespit edilen ekipman ihtiyaçları, acil durum ekipleri, ekip sayıları, toplanma noktası yerleri, kurtarma ekipmanları, olay müdahale yöntemleri gibi konular acil durum planında revize edilmeli ve tüm çalışanlar ile paylaşılmalıdır.

Ekler:

1. Bursa Uludağ Üniversitesi Acil Durum Tatbikat Raporu
2. Bursa Uludağ Üniversitesi Acil Durum Tatbikatına Katılan Personel İsim Listesi